

1. UVOD

Analiza uspjeha poslovanja preduzeća predstavlja jedan od najlakših puteva kako doći do relevantnih pokazatelja o poslovanju jednog preduzeća. Informacije koje se dobiju ovom analizom predstavljaju osnov za donošenje poslovnih odluka. Kako bi preduzeće opstalo i razvijalo se na tržištu potrebno je vršiti analizu uspjeha. Pri tome se teži cjelovitoj analizi poslovanja preduzeća. Ona obuhvata vrijednosne i količinske podatke i informacije koje su neophodne za donošenje menadžerskih odluka. Finansijsku analizu vrše analitičari preduzeća za potrebe menadžmenta, investitori, potencijalni investitori, povjerioci i drugi korisnici finansijskih izvještaja.

Računovodstveni informacijski sistem kao platforma za poslovno - finansijsko odlučivanje u preduzeću predstavlja širok pojam koji obuhvata izvještaje formirane na osnovu široke baze računovodstvenih podataka. Naime, takvi izvještaji daju trenutno stanje vezano za uspjeh, imovinsko stanje i tokove novca, odnosno daju materijalne/nematerijalne pokazatelje, obim i uspjeh poslovnih aktivnosti.

Računovodstveni informacijski sistem predstavlja sastavni dio ukupnog informacionog sistema i većina informacija potrebnih u procesu poslovnog odlučivanja nastaju upravo u ovom sistemu. Ukoliko bismo sisteme posmatrali prema finalnom proizvodu odnosno vrsti informacija koje proizvode, tada bez sumnje možemo reći da je računovodstveno informacijski sistem, sistem koji je usmjeren na "ostvarivanje" kvantitativnih, finansijskih informacija. To predstavlja da će u okviru ovog sistema primarno biti zabilježene sve poslovne transakcije koje se mogu kvantificirati, odnosno vrijednosno izraziti. Iako u procesu poslovnog odlučivanja potrebno isto tako uvažavati i brojne druge informacije finansijski aspekt promišljanja poslovanja neizostavan je dio poslovne strategije svakog uspješnog preduzeća.

1.1. Problem, predmet i objekt istraživanja

Problem istraživanja ovog rada je u objašnjenju korištenja računovodstveno informacionog sistema za dobijanje kvalitetnih informacija za proces odlučivanja. Upravljanje poslovanjem bez adekvatne informacione podloge nezamislivo je u bilo kojem vremenu, a posebno danas kada informacije predstavljaju preduvjet uspjeha na svakoj razini.

Istraživanje računovodstveno informacionih sistema podrazumjeva poznavanje informacionih sistema i računovodstvenih politika preduzeća, jer su znanje i informacije posebno moćan i nužan resurs bez kojeg nema napretka.

Problem istraživanja u ovom naučnom master radu koji ima naslov „Računovodstveni informacijski sistem kao platforma za poslovno – finansijsko odlučivanje u

preduzeću“, je definisan na sljedeći način: za uspješno upravljanje i vođenje preduzeća potrebne su objektivne i blagovremene informacije, kvantitativne i nekvantitativne, finansijske i nefinansijske informacije. Takve informacije se mogu dobiti iz računovodstveno informacionog sistema. Kako organizovati računovodstveni informacijski sistem u preduzeću, koju formu primijeniti i kakvu sinhronizaciju napraviti na nivou preduzeća – problem je koji treba istražiti u ovom radu.

Predmet istraživanja se odnose na izgradnju platforme informacionog sistema koji preko finansijske analize može dati kvalitetnu informacionu osnovu za odlučivanje.

1.2. Hipoteze rada

OSNOVNA HIPOTEZA:

Na naučno utemeljen način treba istražiti ulogu i dovoljnost platforme računovodstveno informacionog sistema u procesu poslovno finansijskog odlučivanja.

POMOĆNE HIPOTEZE:

PH1 Kvalitet poslovno finansijskih odluka zavisi od izvještaja informacionih sistema.

PH2 Proces odlučivanja otežava brojnost i konfuznost informacija tako da njihova selekcija prema zahtjevima MRS/MSFI može poboljšati kvalitet odlučivanja.

PH3 Pomoću računovodstveno informacionog sistema moguće je upravljati preduzećem i njegovim performansama.

1.3. Cilj istraživanja

Cilj istraživanja jeste u tome da postavljenom naučnom hipotezom treba istražiti ulogu i značaj informacionih sistema i njihova primjena u poslovno finansijskom odlučivanju, odnosno da se obezbijede kvalitetne i blagovremene informacije o finansijskom položaju, uspješnosti i promjenama u finansijskom položaju preduzeća, koje koriste širokom krugu korisnika za donošenje svojih ekonomskih odluka. Pretpostavka za takav informacijski sistem je adekvatna pozicija računovodstvene funkcije u preduzeću i njena inkorporiranost u cjelokupni upravljački sistem. Shodno tome, istražiće se vidovi i načini implementacije računovodstvenog informacionog sistema u upravljački sistem preduzeća.

1.4. Metode i materijal istraživanja

Rad obuhvata teorijsko i empirijsko istraživanje na osnovu aktuelne literature, publikacija, kao i online izvora informacija. Finansijska se analiza temelji na korištenju

računovodstvenih informacija, tako da kompleksnost predmeta istraživanja zahtjeva primjenu: istorijska i empirijska metoda je korištena u opštem određenju računovodstveno informacionih sistema, metoda analiza i sinteze, te komparativna metoda korištena je kod analiziranja poslovnih rezultata firme, metoda deskripcije

1.5. Struktura rada

Istraživanje je predstavljeno na sljedeći način:

I DIO – METODOLOGIJA ISTRAŽIVAČKOG RADA: Gdje je iznesen problem, predmet i objekt istraživanja, ukazano na njihov značaj i aktuelnosti, ustanovljen naučni i društveni cilj, postavljene hipoteze istraživanja, iznesene metode istraživanja i opisana struktura rada.

II DIO – OPŠTA ODREĐENJA RAČUNOVODSTVENO INFORMACIONOG SISTEMA: Odnosi se na pojam i ulogu informacija u poslovnom odlučivanju, te temeljne vrste informacionih sistema koje u preduzeću postoje. U tom kontekstu računovodstveno informacioni sistem prikazan je kao dio ukupnog informacionog i upravljačkog sistema, te su definirana osnovna obilježja ovog sistema.

III DIO – POSLOVNO FINANSIJSKO ODLUČIVANJE U PREDUZEĆU: Obrađena su načela i faktori odlučivanja. Isto tako prezentirani su oblici računovodstveno informacionog sistema, te odlučivanje i organizacija na bazi računovodstveno informacionih sistema.

IV DIO – ULOGA I ZNAČAJ FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA U RAČUNOVODSTVENOM INFORMISANJU: Finansijski izvještaji. tj., bilans stanja, bilans uspjeha, izvještaji o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama na kapitalu i napomene uz finansijske izvještaje su predstavljeni kao predmet analize. Navedeni su instrumenti koji se koriste u finansijskoj analizi korporativnog poslovanja. Prezentovana horizontalna analiza, vertikalna analiza i analiza pomoću finansijskih pokazatelja.

V DIO – MODULI RAČUNOVODSTVENO INFORMACIONOG SISTEMA: Obrađuje module računovodstveno informacionog sistema. Objasnjeno je računovodstveni aspekt praćenja hardvera i ostalih komponenti informacionog sistema, CLOUD RIS, iskustva, te kadrovska osposobljenost u računovodstveno informacionom sistemu.

VI DIO – ZAKLJUČAK:

Iznesena zaključna razmatranja vezana za ispitivanje opravdanosti hipoteza.